

Statsrådets principbeslut om utnyttjande och öppnande av information

Inledning

I statsrådets redogörelse om informationspolitiken och artificiell intelligens (SRR 7/2018 rd), ”Etisk informationspolitik i den artificiella intelligensens tidsålder”, lades grunden för ett nytt politikområde, informationspolitiken. Riksdagen förutsatte i sitt ställningstagande att statsrådet ska fortsätta arbetet med att konkretisera de etiska aspekterna och sänka behörighetsgränserna. Detta principbeslut beskriver de strategiska målen för informationspolitiken, som satts upp för att säkerställa att riksdagens ställningstagande genomförs.

Beredningen har gjorts som en del av genomförandet av statsminister Marins regeringsprogram inom ramen för projektet Utnyttja och öppna information (TiHA). Regeringsprogrammet har som mål att fördjupa ledningen av informationspolitiken och göra öppenheten för den offentliga informationen till en bärande princip för hela informationspolitiken. Arbetet har utförts med beaktande av riksdagens utlåtanden om den informationspolitiska redogörelsen. Dessa utgångspunkter har beaktats i beredningen.

Ministerarbetsgruppen för utveckling av digitaliseringen, dataekonomin och den offentliga förvaltningen, som tillsattes i slutet av 2021, har bland annat till uppgift att staka ut politiska riktlinjer för ledningen av informationspolitiken.

Mål

Informationspolitiken kan betraktas som en ny typ av samhällspolitik. Den skapar möjligheter att förbättra både välfärden och produktiviteten. I gynnsamma situationer kan detta också ske samtidigt, förutsatt att bägge målen beaktas i utvecklingen av verksamheten. I alla mindre eller större omställningar bör man sträva efter att beakta vilka möjligheter och risker som uppstår när information utnyttjas. Det handlar om att identifiera information och ta fram nya innovationer.

Digitalisering är en process där teknik och information tillsammans möjliggör förändringar. Väl kontrollerad och identifierad information skapar en grund för uppbyggande av nya tjänster eller omorganisering av verksamhet. Informationstekniken belastar naturen, men den kan samtidigt också användas för att minska miljöbelastningen.

I alla eller åtminstone nästan alla stora reformer skapar informationen möjligheter, eller också utgör bristfällig information ett hinder för att reformen ska kunna genomföras på önskat sätt. Det betyder ofta att man måste satsa på tillgången till information och på informationens kvalitet för att reformer ska kunna genomföras. Ett bra exempel på detta är inkomstregistret, som gör det

möjligt att utveckla den sociala tryggheten och andra förmåner samt att minska kundernas administrativa börda, som för tillfället är hög.

Målen att göra tjänsterna smidigare eller att effektivisera eller automatisera tjänsterna bygger på information. De elektroniska recepten är ett exempel på att alla dessa tre mål kan uppnås samtidigt. Elbolagen har, med hjälp av den information som de fått genom fjärravläsning av elmätarna, kunnat bygga upp bättre tjänster och hjälpa medborgarna att följa sin egen elförbrukning. Det finns andra motsvarande möjligheter i Finland, men utnyttjandet av dem hindras av vissa faktorer. Detta principbeslut innehåller ett antal åtgärder som undanröjer dessa hinder och skapar nya möjligheter.

Utnyttjandet av information innebär inte bara möjligheter utan är även förknippat med vissa risker. I behandlingen av personuppgifter gäller det att beakta sekretesskraven och de krav som följer av dataskyddslagstiftningen. I fråga om all informationsbehandling gäller det att värna om datasäkerheten och riskberedskapen. Riskerna ska minimeras utifrån bästa tillgängliga kunskap och kunnande. Det gäller också att utveckla förmågan att reagera på nya och överraskande situationer.

Finland hör till de främsta länderna i världen när det gäller utnyttjande av information, men det finns fortfarande många möjligheter kvar. Möjligheterna går i synnerhet ut på att allt bättre kunna utnyttja information över sektorsgränserna. Genom principbeslutet och dess genomförande eftersträvas en situation där alla organisationer inom statsförvaltningen har bättre möjligheter att utnyttja information. Det vore önskvärt att samma mål sprids också till den övriga offentliga förvaltningen.

Verksamhetsmiljön

Lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) fastställer principerna för informationshanteringen inom hela den offentliga förvaltningen på lagstiftningsnivå. Detta principbeslut kompletterar och innehåller också delvis samma mål. Till denna del kan man anse att principbeslutet och dess genomförande också utgör en del av lagens verkställighet. De övriga allmänna lagarna och särskilt sektorslagstiftningen innehåller många bestämmelser om informationshantering, som inom de olika sektorerna måste beaktas i genomförandet.

Europeiska kommissionen har år 2020 publicerat en datastrategi som innehåller många olika åtgärder och initiativ till lagstiftning. Dessa strategiska mål överensstämmer med kommissionens mål, men de är i många avseenden mer ambitiösa. En del av förslagen till ny lagstiftning har framskridit till behandling i rådet, medan det i fråga om andra ännu bara finns preliminära uppgifter. Inga av dessa förslag har förutsetts i dessa mål, men det antas att de inte kommer att orsaka något behov av att korrigera dessa strategiska mål. Enligt vad man vet nu kommer de alla att bli EU-förordningar, dvs. sådan lagstiftning som ska genomföras direkt. Konsekvenserna av dessa ska beaktas i genomförandet.

Processen för utarbetandet av de strategiska målen

Principbeslutet om utnyttjande och öppnande av information har beretts öppet, och olika intressentgrupper och experter har involverats i beredningen. I beredningen har man vidare beaktat bl.a. strategin för den offentliga förvaltningen och andra relaterade projekt som anges i regeringsprogrammet.

Under hösten 2020 ordnades tre förberedande evenemang: det första var avsett för företrädare för den offentliga förvaltningen, det andra för alla och det tredje för företrädare för kommunsektorn. Sammanlagt deltog över 300 personer i dessa evenemang. Vid evenemangen hade deltagarna möjlighet att identifiera och föreslå utvecklingsbehov när det gäller att kunna utnyttja och öppna information, komma med förslag till strategiska mål och kommentera utkastet till målen.

Efter dessa förberedande evenemang publicerades utkastet till de strategiska målen öppet på nätet, där man också hade möjlighet att kommentera utkastet.

Utkastet till de strategiska målen finslipades i form av ett tjänsteuppdrag med hjälp av konsulter. Utkastet skickades ut på remiss i mars 2021. Sammanlagt 102 utlåtanden lämnades in till finansministeriet. Utlåtandena har behandlats under workshoppas med intressentgrupper i maj 2021, och ett sammandrag har sammanställts om utlåtandena. Remissvaren har beaktats i finslipningen av de nedanstående förslagen.

De strategiska målens omfattning och struktur

De strategiska målen för informationspolitiken gäller i synnerhet aktörerna inom den offentliga förvaltningen. Principbeslutet innehåller anvisningar och riktlinjer för beredningen av myndighetsåtgärder för utnyttjande och öppnande av information inom den offentliga förvaltningen. Hur stor effekt de strategiska målen har är helt beroende av i hur bred utsträckning målen genomförs inom den offentliga förvaltningen som helhet. Med öppnande av information avses att information som produceras eller förvaltas av en offentlig organisation delas så att den kan användas på bredare front jämfört med sitt ursprungliga användningsändamål, såvida inte detta hindras av motiverade skäl.

De strategiska målen har indelats i fyra temahelheter: 1) Styrning, samordning och samarbete, 2) strategi och verksamhet, 3) informationshantering och 4) möjliggörare. Under varje tema beskrivs de strategiska målen för temat. Varje strategiskt mål omfattar ett huvudmål och stödjande delmål samt de långtidseffekter som eftersträvas i och med att målet nås.

Genomförande av principbeslutet

Till stöd för genomförandet har en första version av en färdplan med åtgärder sammanställts. I färdplanen beaktas karaktären av de åtgärder som krävs för genomförandet av målen. Vissa mål kräver nationella lösningar, medan andra hör till respektive organisations egna befogenheter och ansvar. Även tidtabellen kommer att variera i betydande grad. En del av målen genomförs redan inom ramen för olika projekt. Vissa mål måste beredas separat. Målet

är att utarbeta åtgärder för en femårsperiod. Därefter bör målen utvärderas på nytt. Beredningen av färdplanen initieras av finansministeriet, men den mer detaljerade beredningen och behandlingen av färdplanen samt andra relaterade förfaranden avtalas separat utifrån principbeslutet.

Anslagsbehoven behandlas i samband med budgetprocessen. I genomförandet kommer kostnaderna för och fördelarna med varje förslag att bedömas.

Strategiska mål för informationspolitiken – mot ett brett utnyttjande och öppnande av information

Tema 1: Styrning, samordning och samarbete

Mål 1.1

Huvudmål

Utnyttjande och öppnande av information styrs och samordnas nationellt.

Delmål

- Informationshanteringsnämnden svarar för styrningen och samordningen av utnyttjande och öppnande av information med stöd av sektorsspecifika och andra samarbetsgrupper.
- En färdplan för att utnyttja och öppna information 2022–2026 har utarbetats. I den definieras de konkreta utvecklingsåtgärderna.
- Utnyttjande och öppnande av information har samordnats med andra nationella program och projekt med anknytning till information.

Effekt

Informationspolitikens styrning, beslutsfattande och genomförande blir mer målmedvetet och konsekvent än tidigare. Konkreta utvecklingsåtgärder och resultat tas fram snabbare. Samordningen av tväradministrativa utvecklingsprojekt blir bättre och överlappande utvecklingsarbete kan minimeras. Utvecklingsprojekten ger fler fördelar och större genomslag, när de samordnas med andra program och projekt, och samarbetet mellan parterna blir mer intensivt.

Mål 1.2

Huvudsakligt mål

Lagar, förordningar och bestämmelser ska förtydligas samt principer och riktlinjer förenhetligas för att möjliggöra ett effektivare utnyttjande av informationen.

Delmål

- Lagstiftningen och övrig reglering har setts över och uppdaterats så att inga onödiga hinder för utnyttjande av information ska föreligga.

- Avtals- och licensvillkor beträffande utlämnande och öppnande av information har förenhetligats.
- Lagstiftningen och bestämmelserna medför en skyldighet att öppna den offentliga förvaltningens hela förråd av informationsmaterial, som producerats med offentliga medel, om inte detta hindras av ett motiverat skäl (t.ex. sekretessbelagd information, dataskydd, datasäkerhet, immateriella rättigheter).

Effekt

Finland får en tidsenlig, internationellt konkurrenskraftig och oavbrutet uppdaterad lagstiftning, som stöder och främjar utnyttjande och öppnande av information samt skapar nya användningsmöjligheter för informationen. Öppnande av information som producerats med offentliga medel blir en del av den normala lagstadgade verksamheten. Informationsmaterial som producerats med offentliga medel öppnas, och även sådant informationsmaterial som tidigare på grund av grundlösa hinder inte öppnats kan nu öppnas, vilket medför ett betydande tillägg till den tillgängliga informationen. Utnyttjande av information över organisations-, förvaltnings- och sektorsgränser blir lättare, vilket leder till effektivare verksamhet och bättre tjänster och möjliggör helt nya innovativa, informationsbaserade tjänster. Utnyttjande och öppnande av information i den offentliga förvaltningen blir mer harmoniserat enligt tydliga gemensamma spelregler.

Mål 1.3

Huvudsakligt mål

Det pågår omfattande samarbete för utnyttjande och öppnande av information över sektorsgränserna mellan den offentliga, privata och den frivilliga sektorn samt dessutom på det internationella planet.

Delmål

- Finland medverkar aktivt i olika internationella samarbetsorgan och samarbetsnätverk för utnyttjande och öppnande av information och strävar även efter att påverka deras verksamhet.
- Finland medverkar i fastställandet av EU:s datastrategi och genomför dess målsättningar.
- Finland utvecklar samarbetsnätverk och ekosystem för utnyttjande och öppnande av information samt deltar aktivt i deras verksamhet.

Effekt

Den finska informationspolitiken har en allt starkare anknytning till den gemensamma europeiska informationspolitiken och referensramen. Inom EU och övriga internationella samarbetsnätverk och ekosystem för utnyttjande och öppnande av information erkänns Finland som en aktiv och betydande aktör, som man gärna vill samarbeta med. Omfattande nätverk och samarbetsrelationer medför nya utvecklings- och inlärningsmöjligheter för Finland, och internationella utvecklingsprojekt för utnyttjande och öppnande av information möjliggörs genom allt djupare samarbete.

Tema 2: Strategi och verksamhet

Mål 2.1

Huvudsakligt mål

Kundernas behov, en förbättrad kundorientering och jämlikhet är utgångspunkterna för att utnyttja och öppna information.

Delmål

- Inom den offentliga förvaltningen har man identifierat och beskrivit den information som krävs för att utveckla tillgängliga tjänster som motsvarar kundernas behov och för att skapa helt nya tjänster också med tanke på hela samhället.
- Genom samarbete har man definierat hur man genom att utnyttja och öppna information kan utveckla sådana tjänster som bättre motsvarar kundernas behov.
- I de elektroniska tjänsterna och i genomförandet av informationsförvaltningen beaktas kundernas möjligheter att delta och deras lagstadgade rätt att administrera sina egna uppgifter.
- Möjligheterna att tillämpa principen om egendata på uppgifterna inom den offentliga förvaltningen ska utredas.

Effekt

Informationen och teknologin tjänar i första hand människan och kunden, liksom också medborgaren och företaget. Aktörerna inom den offentliga förvaltningen lär sig känna kunderna och förutse deras behov bättre än tidigare och kan utnyttja informationen för att uppfylla deras behov. Kunderna får i rätt tid och på rätt plats ännu bättre och proaktiva tjänster som motsvarar deras behov. Utnyttjandet av information i utvecklingen av tjänsterna och verksamheten förbättrar tjänsternas funktion, underlättar ärendehantering och skapar en bättre kundupplevelse och kundnöjdhet än tidigare samt förbättrar medborgarnas livskvalitet som helhet. Företagens administrativa belastning minskar och ärendena kan hanteras snabbare. Informationen förstärker medborgardemokratien och medborgarnas företagsamhet.

Mål 2.2

Huvudsakligt mål

Informationens samhällsvärde och effektivitet samt nyttan av att utnyttja och öppna information har identifierats.

Delmål

- Informationens samhälleliga mångfald (t.ex. ekonomiskt, kulturellt, socialt) har identifierats.
- Informationsdelningens effekter på olika aktörer och dess kostnadseffekt i samhället följs upp, undersöks och utvärderas med hjälp av metoder som utvecklas gemensamt.
- Exempel på olika sätt att dra nytta av och öppna information, metoder och fördelar samlas in och delas helt öppet.

Effekt

Vikten och prioriteten av utnyttjande och öppnande av information inom den offentliga förvaltningen och samhället växer. Utnyttjande och öppnande av information kommer att öka i och med organisationernas växande förståelse för de konkreta fördelar som detta medför. Organisationerna blir mer motiverade att satsa på att utnyttja och öppna information. Det uppstår en allt starkare kultur inom den offentliga förvaltningen, en kultur där man öppet berättar om framgångarna och nyttan av att information utnyttjats och öppnats. Man kommer att allt lättare få uppföljningsdata om effekterna av att utnyttja och öppna information, vilket förbättrar utsikterna för uppföljningen och inriktningen av utvecklingsåtgärderna.

Mål 2.3**Huvudsakligt mål**

Organisationernas strategi stöder arbetet med att utnyttja och öppna information.

Delmål

- Att utnyttja och öppna information är ett strategiskt mål.
- Åtgärderna för att utnyttja och öppna information har fastställts.

Effekt

Att utnyttja och öppna information blir en tydligt definierad del av organisationernas strategiska målsättning. Värdet och prioriteten av att utnyttja och öppna information i organisationen ökar avsevärt. Utnyttjande och öppnande av information kommer att påskyndas på den praktiska nivån, när alla organisationer har en konkret handlingsplan för att utnyttja och öppna information och denna genomförs och följs upp aktivt.

Mål 2.4**Huvudsakligt mål**

Informationen utnyttjas ansvarsfullt och spridningen av falsk information i samhället bekämpas.

Delmål

- Inom organisationerna har man godkänt gemensamma etiska principer som kompletterar lagstiftningen för att utnyttja och öppna information.
- Inom organisationerna har man identifierat och minimerat riskerna i att utnyttja information för ändamål som äventyrar integriteten och säkerheten och som medför risk för oetisk verksamhet.
- Spridning av falsk eller medvetet vilseledande information eller desinformation i samhället bekämpas gemensamt.
- Med representanter för samhällets kritiska funktioner utarbetas en situationsbedömning och verksamhetsförslag, speciellt gällande riskerna av sammankoppling av information.

Effekt

I Finland tjänar informationen och tekniken människorna tryggt, ansvarsfullt och på ett etiskt hållbart sätt. Organisationernas förmåga att identifiera och hantera informationsriskerna blir allt bättre. Medborgarnas tillit till den offentliga förvaltningens förmåga att etiskt och tryggt behandla informationen främjar utvecklingen av ett digitalt samhälle. Mängden falsk och vilseledande information i samhället minskar.

Tema 3: Informationshantering

Mål 3.1

Huvudsakligt mål

Informationsmiljöerna är kända och informationslagren lätta att hitta och tydligt beskrivna.

Delmål

- Informationsmaterial och informationsflöden har identifierats och beskrivits i enlighet med lagen om informationshantering.
- Informationslagrens, informationsmaterialets och programmeringsgränssnittens (API) metadata och användningsvillkor har beskrivits enligt en enhetlig modell som klart och tydligt följer lagen om informationshantering.
- Informationslagren, informationsmaterialet och därtill anknutna programmeringsgränssnitt med metadata har beskrivits i uppdaterade centraliserade gemensamma tjänster.

Effekt

En förbättring av metoderna att upptäcka informationen utgör grunden för att den ska kunna utnyttjas. En förbättring av metoderna att upptäcka informationen reducerar mängden överlappande arbete i informationssökning. Tack vare högkvalitativa och lättillgängliga täckande metadata kan den samlade informationen utnyttjas fullt ut och av så många aktörer som möjligt. All offentlig information är lättare att hitta jämfört med tidigare, i och med att informationens metadata har beskrivits i uppdaterade centraliserade gemensamma tjänster. På grund av att informationen går lättare att hitta och tack vare metadata förbättras informationens användbarhet, vilket sparar både användarnas tid och deras resurser.

Mål 3.2

Huvudsakligt mål

De centrala nationella informationslagren har identifierats och deras data kan utnyttjas centraliserat.

Delmål

- Organisationerna är förpliktade att producera information till centraliserade och gemensamma nationella informationslager med beaktande av kraven på sekretess och skydd av personuppgifter.
- Informationen inom ett och samma ämne kan lätt hittas och utnyttjas via centraliserade tjänster (t.ex. plattformar och register).

- I lagstiftningen har ansvaret för de centraliserade och gemensamma informationslagren fördelats tydligt.
- Informationsmaterial av vital betydelse och stort värde har definierats, identifierats och beskrivits med kvalitetskriterier.
- Samma uppgifter begärs inte flera gånger av medborgarna och företagen.

Effekt

Att centraliserat tillgängliggöra centrala informationslager gör det möjligt att utnyttja informationen i större omfattning samtidigt som informationens selektivitet minskar. Det blir lättare att erbjuda aktuell och högkvalitativ information. Behovet av att samla in information minskar och mängden överlappande avgöranden och utvecklingskostnader minskar, när organisationerna kan utnyttja redan tidigare insamlad information. Kritisk och värdefull information med nyttopotential kan efter identifiering samlas i de gemensamma informationslagren.

Mål 3.3

Huvudsakligt mål

Informationen som ska utnyttjas är interoperabel och högkvalitativ i enlighet med nationella kvalitetskriterier.

Delmål

- Nationella kvalitetskriterier för information har definierats och uppdateras efter behov.
- Organisationerna sörjer för kvaliteten av sin information enligt de nationella kvalitetskriterierna.
- Informationen är strukturerad och beskriven enligt de nationella kvalitetskriterierna.
- I definitioner av informationen beaktas även annan användning än den ursprungliga (s.k. sekundära användningsändamål).
- Organisationerna arkiverar sin information i centraliserade lösningar.

Effekt

Informationskvaliteten förbättras, informationens tillförlitlighet ökar och antalet slutsatser som baserar sig på felaktig information minskar. Högkvalitativ information bidrar till effektiviteten i användarnas arbete, då en större del av arbetstiden kan användas för att göra analyser i stället för att lösa kvalitetsproblem med informationen. Högkvalitativ information stöder uppkomsten av nya sätt att utnyttja informationen och nya användningsändamål. Högkvalitativ och strukturerad information möjliggör nya tillämpningar och innovativa tjänster som baserar sig bl.a. på analyser, maskininlärning och artificiell intelligens. Dessutom uppstår färre avsiktliga och oavsiktliga förvrängningar i informationsmaterialen. Det är lättare än tidigare att utnyttja informationen mellan olika informationssystem och aktörer. Gemensamma kvalitetskriterier

förminskar organisationernas behov av att skapa egna överlappande kvalitetskriterier och kvalitetsindikatorer för informationen. Arkivering av informationen underlättas och främjas.

Mål 3.4

Huvudsakligt mål

Informationen finns tillgänglig genom programmeringsgränssnitten (API) och gränssnitten utnyttjas aktivt.

Delmål

- Gemensamma principer för programmeringsgränssnitt har definierats i syfte att förbättra åtkomsten till, utnyttjandet och återanvändningen av samt interoperabiliteten för information, och principerna uppdateras efter behov.
- Hanteringen och utvecklingen av programmeringsgränssnitten genomförs enligt gemensamma principer.
- I sin egen verksamhet använder organisationerna aktivt sina egna programmeringsgränssnitt

Effekt

Programmeringsgränssnittens roll utvecklas från en teknisk metod till en möjliggörare av verksamhet. Utnyttjandet av information påskyndas, och blir lättare och mer kostnadseffektivt än tidigare. Utvecklingen av informationssystemens integration påskyndas, kostnaderna sänks och informationen flödar lättare och snabbare mellan olika informationssystem och organisationer. Programmeringsgränssnittens sökbarhet, interoperabilitet och återanvändbarhet samt överensstämmelse med krav, datasäkerhet och dataskydd förbättras tack vare gemensamma API-principer.

Mål 3.5

Huvudsakligt mål

Datasäkerhets- och dataskyddsriskerna har identifierats och säkra användningsrutiner skapats för utnyttjandet och öppnandet av information.

Delmål

- Organisationerna har identifierat och beskrivit datasäkerhets- och dataskyddsriskerna och utarbetat beredskapsplaner.
- Utbudet av vital information har säkerställts också i störningssituationer och undantagsförhållanden.
- Gemensamma principer och anvisningar för säkert öppnande av information har fastställts (t.ex. anonymisering av information).
- Medborgarna kan hantera, utnyttja och överlåta information som samlats in om dem och välja att bli glömda inom ramen för lagstiftningen (egendata).

- Förfarandena och åldersgränserna för medborgarnas behandling av egna uppgifter och uppgifter om personer som är beroende av dem för sin försörjning ska förenhetligas.

Effekt

Dataintrång och missbruk av data kan förebyggas och hindras effektivare än tidigare. Skulle sådant förekomma, kan man reagera snabbare och på ett kontrollerat sätt och sålunda minimera skadorna. Organisationernas osäkerhet och hinder för att utnyttja och öppna information minskar i och med att gemensamma spelregler antas. Medborgarna kan överlåta information till aktörer inom den offentliga förvaltningen, när de kan lita på att informationen är så väl skyddad som möjligt och att de själva kan hantera dess användning.

Tema 4: Möjliggörare

Mål 4.1

Huvudsakligt mål

Resurstilldelningen till utnyttjande och öppnande av information är tillräcklig.

Delmål

- Resursbehoven för utnyttjande och öppnande av information beaktas i ramförberedelsen.
- Tillräckligt med resurser har tilldelats organisationerna för utnyttjande av information, förbättring av informationens kvalitet, långtidslagring och öppnande samt säker informationsbehandling.
- Det nationella kulturarvets dokumentariska bevarande, visionsarbete och lagstiftningsreform säkerställs.
- I synnerhet finansieras utvecklingsprojekt över sektorsgränserna för att påskynda utvecklingen.

Effekt

Förståelsen ökar för de faktiska kostnaderna och resursbehoven för utnyttjande, öppnande och långtidslagring samt säker behandling av information. När det gäller resurstilldelningen kan man utarbeta nya och långsiktiga hållbara lösningar, som bidrar till att påskynda utnyttjande och öppnande av information i organisationerna. Genomförandet av utvecklingsprojekt över sektorsgränserna som har omfattande effekt påskyndas.

Mål 4.2

Huvudsakligt mål

Omfattande stöd för och handledning i att utnyttja och öppna information finns att tillgå i olika former på nationell nivå.

Delmål

- Omfattande stödtjänster har tagits i bruk för att främja utnyttjande och öppnande av information.
- En användarorienterad verksamhetsmodell och stödjande anvisningar och lösningsmodeller har utvecklats för att göra det säkert att öppna information.

Effekt

Det blir lättare än tidigare att utnyttja och öppna information; problemsituationer kan lösas snabbare. Olika stödtjänster och resurser kan lättare hittas på ett och samma ställe och utnyttjas oberoende av tid och plats. Stödtjänsterna för att utnyttja och öppna information blir mer användarorienterade och tar mer konkret och grundligare hänsyn till informationshanterarnas problemsituationer.

Mål 4.3

Huvudsakligt mål

Kunskapsnivån för att utnyttja och öppna information är hög och det finns tydliga utbildningsvägar för kompetensutveckling.

Delmål

- Den offentliga förvaltningen har forsknings- och utbildningssamarbete med universitet och högskolor samt samarbete med den privata sektorn för att utveckla kompetensen för att utnyttja och öppna information.
- Gemensamma utbildningsvägar har utarbetats för att utveckla kompetensen för att utnyttja och öppna information.
- Nya arbetsuppgifter och arbetsplatser har skapats för personer med utbildning på olika nivåer med beaktande av sysselsättningsmålen.

Effekt

Den offentliga förvaltningens och medborgarnas förmåga att producera, förstå och utnyttja information ökar, och detta främjar Finlands konkurrenskraft och framgång i den globala omvärlden. Tack vare tydliga utbildningsvägar och -möjligheter underlättas och påskyndas förutsättningarna för organisationernas personal att kunna utnyttja och öppna information. Tack vare samarbetet med intressentgrupperna ökar möjligheterna till utbildning av högre kvalitet. Nya arbetsuppgifter skapar nya arbetsmöjligheter inom den offentliga förvaltningen för professionella med olika utbildningsnivåer när det gäller utnyttjande av information, och samtidigt ökar kompetensnivån inom den offentliga förvaltningen.

Mål 4.4

Huvudsakligt mål

Öppna plattformar, utvecklingsmiljöer och verktyg står till buds för utnyttjandet och öppnandet av information.

Delmål

- Som praktiskt stöd för att utnyttja och öppna information erbjuds centraliserat öppna tekniska plattformar, utvecklingsmiljöer och verktyg.
- Förutsättningar skapas för att ta fram en tjänst för anonymisering och pseudonymisering.
- Att medverka i utvecklandet av öppna lösningar är lätt och medverkan uppmuntras.
- Bästa tillgängliga teknik används för utnyttjandet och öppnandet av information.

Effekt

Lätt och snabbt tillgängliga öppna tekniska plattformar, utvecklingsmiljöer och verktyg för t.ex. anonymisering och pseudonymisering fungerar som accelerator och påskyndar säkert utnyttjande och öppnande av information. Öppna gemensamma lösningar sänker organisationernas utvecklings- och underhållskostnader och sparar tid. Exempelvis en interoperabilitetsplattform förbättrar informationens semantiska interoperabilitet, vilket innebär att informationen kan utnyttjas effektivt och i maskinläsbar form mellan olika system och organisationer, och nya typer av kombinerade data kan skapas.